

Valtuustoaloite in-house-yhtiötoiminnan selvittämiseksi koskien virka-ajan ulkopuolisia kiirevastaanottoja Pirkanmaan hyvinvointialueella

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian kärki "Hyvinvoivat työntekijät" korostaa henkilöstön jaksamisen ja hyvinvoinnin tukemista. Lääkärihenkilökunnan osalta erityisesti työuupumusriskissä ovat terveyskeskuslääkärit (28 %) (Lääkäriin työolot ja terveys 2024). Koulutusvaiheen lääkäreistä 64 % koki päivystystyön merkittävän kuormittavaksi ja samalla työkuorman suuruus on suurin syy lääkärien osa-aikaisuudelle (Lääkäri 2023 tutkimus; Koulutuspaikkakysely 2023).

Hyvinvointialueella toimii neljä laajennetun auikoloajan kiirevastaanottoa (Sastamala, Nokia, Ylöjärvi ja Hatanpää), jotka palvelevat arkena 8-20 sekä viikonloppuisin 10-18. Kullakin kiirevastaanotoilla työskentelee virka-ajan ulkopuolella kaksi lääkäriä pois lukien Hatanpää, jossa lääkäreitä on viikonloppuisin kolme. Tämä lääkärityö on päätetty jakaa vuoden 2025 alusta kaikille perusterveydenhuollon vastaanottopalvelujen lääkäreille. Päätös tarkoittaa sitä, että esimerkiksi Tammelakeskuksessa päivisin työskentelevä lääkäri saattaa joutua illaksi Sastamalaan ja Ikaalisten lääkäri Nokialle.

Muutos on johtanut siihen, että lääkärien on lopetettava päiväaikainen työnsä aiemmin siirtyäkseen työajalla toiseen toimipisteeseen. Siirtymään on varattava aikaa noin 1-2 tuntia ja matka toteutetaan mahdollisuuksista riippuen julkisista kulkuvälineistä taksiin. Virka-ajan ulkopuolisen työn kertoimet ovat arkena 1,75 ja viikonloppuisin 2,25. Palkan sijaan useat lääkärit ottavat korvauksen vapaana, joka vähentää heidän työtuntejaan kiireettömässä vastaanottotyössä

Muutokset ovat lisänneet lääkärien kuormitusta, pahentaneet hoitonoja ja heikentäneet työhyvinvointia. Lakisääteinen 3kk hoitotakuu ylittyy huomattavasti jo kuuden kunnan alueella, Tampere mukaan lukien. Tilanne on johtanut myös pitkäaikaisten erikoislääkäreiden irtisanoutumisiin.

Kiirevastaanottojen lääkärityöpanoksen kustannukset vuositasona ovat tällä hetkellä työpanoshintataulukon palkkakustannuksia käyttäen noin 800 000 e huomioiden, matkakulut, suoritepalkkiot ja siirtymisiin käytetty aika. Viikonloppujen lääkärityöpanos toteutetaan pääosin ostopalveluna ja mikäli kyseistä sopimusta käytettäisiin myös arki-iltojen lääkärityöpanokseen, tulisi vuosikustannukseksi 673 000 e.

Vaikka alueella on tehty periaatepäätös ostopalvelujen vähentämisestä, kiirevastaanottojen osalta olisi mahdollisuus hyödyntää in-house-yhtiöjärjestelyä. Näin vuokraustoiminnasta kertyvät voitot jäisivät hyvinvointialueelle. In-house-toiminta loisi synergiaetuja myös kiireettömän vastaanoton ja sijaistilanteiden järjestämisessä erityisesti rekrytointihaasteellisilla alueilla. Useat lääkärit myös vierastavat suuria henkilöstövuokrausyrityksiä eettisistä syistä, johon in-house tarjoaa vaihtoehdon.

Vuoden 2024 henkilöstökertomuksen perusteella lääkärintehtävien täyttöaste oli vain 59 %. Yhdenkin sitoutuneen lääkärin menetys on rekrytointihaasteiden keskellä kallis. Järjestelmän kuormittaminen entisestään lisää lääkäreiden lähtöriskiä. Työhyvinvoinnin heikentäminen lisäämällä päivystysvelvoitetta jo nyt ylikuormittuneessa systeemissä ei ole kestävää.

Ehdotamme edellä sanotun pohjalta selvittämään Pirkanmaan hyvinvointialueen terveysasemien virka-ajan ulkopuolisten kiirevastaanottojen ulkoistamista in-house-yhtiölle.

Tampereella 15.9.2025

Sosialidemokraattinen aluevaltuustoryhmä

Airo Mikko

Ahola Sami

Ala-Herttuala Marika

Aleksovski Atanas

Grann Hanna-Maria

Hamari Lotta

Heikkilä-Halkola Jaana

Jakara Heidi

Jokinen Jenni

Kaivonen Kirsi

Kampman Ulla

Kumlander Joni

Lehto Roope

Loukaskorpi Johanna

Lyly Lauri

Mankkinen Leena

Petäkoski-Hult Tuula

Porttikivi Ilkka

Tainio Hanna

Tolvanen Taru

Virolainen Atte

Virkamäki Markku

Muut allekirjoittajat:

Hanhela Milka